

VREG CONSULTATIE 2019/05 ACTIEVE AFNEMERS, HET ZELFVERBRUIK VAN HERNIEUWBARE ENERGIE EN DE ENERGIEGEMEENSCHAPPEN

Inhoudstafel

| | | |
|--------|---|---|
| 1 | Commentaar | 2 |
| 1.1. | Algemeen | 2 |
| 1.1.1. | Onderscheid elektriciteit en gas | 2 |
| 1.1.2. | Onderscheid elektriciteit en hernieuwbare elektriciteit | 2 |
| 1.1.3. | Algemeen geldende rechten en plichten | 2 |
| 1.1.4. | Relatie verhuurder – huurder | 2 |
| 1.1.5. | Subsidies | 2 |
| 1.2. | Krachtlijnen | 3 |
| 1.3. | Toelichting | 3 |
| 1.4. | Omzettingsvoorstel | 3 |
| 1.4.1. | Actieve afnemer | 3 |
| 1.4.2. | (Hernieuwbare) energiegemeenschap | 4 |
| 2 | Specifieke vragen voor consultatie: | 4 |
| 3 | Opmerkingen | 6 |

1 COMMENTAAR

Dit is een weldoordacht consultatiedocument. Toch zijn er volgens ons een aantal verduidelijkingen mogelijk.

1.1. Algemeen

1.1.1. Onderscheid elektriciteit en gas

Er wordt veel gesproken over energie. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen elektriciteit en gas (zie bv. blz. 7 over meter). Dit lijkt nochtans belangrijk. Zelfproductie en injectie van (hernieuwbaar) aardgas is volgens ons van een heel andere orde.

Daarnaast is er geen sprake van warmte. We begrijpen dat dit voor de VREG geen item is, maar voor de aanpassingen aan het Vlaams Energiedecreet en -besluit is dat wel belangrijk.

1.1.2. Onderscheid elektriciteit en hernieuwbare elektriciteit

Het onderscheid tussen elektriciteit en hernieuwbare elektriciteit wordt niet altijd duidelijk gemaakt

Vb. blz. 13 onderaan:

3.1.2.5 Delen en verkoop van zelfopgewekte hernieuwbare energie

Daarnaast genieten actieve afnemers het recht om de door henzelf opgewekte energie ...

Dit onderscheid is nochtans belangrijk, in het bijzonder omdat kwalitatieve WKK niet als hernieuwbaar wordt beschouwd.

1.1.3. Algemeen geldende rechten en plichten

Er wordt niet aangegeven welke rechten en plichten voor iedereen gelden, niet alleen voor de besproken entiteiten. Het zou de leesbaarheid vergroten indien hierover duidelijkheid geschept zou worden.

Vb. blz. 24

... oplaaddiensten voor elektrische voertuigen kunnen aanbieden.

Waarom moet dit vermeld worden? Eigenlijk mag iedereen dat, of niet?

Mag ook niet iedereen zelf elektriciteit opwekken, verbruiken en (proberen te) verkopen aan een leverancier, zelfs met een diesel-generator en zeker met een WKK?

Bij de term verkopen zou het goed zijn om duidelijk te vermelden aan wie: een afnemer en/of een leverancier.

1.1.4. Relatie verhuurder – huurder

De relatie verhuurder – huurder komt nergens aan bod. Het lijkt wenselijk om van de gelegenheid van de omzetting gebruik te maken om hiervoor ook een regeling uit te werken.

1.1.5. Subsidies

Wat met de subsidies voor bv. PV-installaties? Nu: geen GSC voor installaties tot 10 kW, daarboven wel. Dit zou betekenen dat bewoners van een appartementsgebouw subsidies kunnen krijgen (als het dak groot genoeg is) die een huiseigenaar niet kan krijgen.

1.2. Krachtlijnen

Blz. 9 Meldingsplicht:

Waarom niet voor iedereen, dus ook voor (gezamenlijke) actieve afnemers?
Decentrale prod. en opslag moeten nu al gemeld worden aan DNB.

1.3. Toelichting

Blz. 13

3.1.2.5 Delen en verkoop van zelfopgewekte hernieuwbare energie

Wat met zelfopgewekte niet-hernieuwbare energie? Vb WKK

1.4. Omzettingsvoorstel

1.4.1. Actieve afnemer

- Wordt beperkt tot (blz. 37 en 39):

4° zelfverbruik van de door hemzelf opgewekte energie uit **hernieuwbare** energiebronnen, overeenkomstig artikel 7.2.1;

Dit strookt niet met de Vierde Elektriciteitsrichtlijn art. 2, punt 8 (zie omzettingstabel blz. 43): daarin is geen sprake van hernieuwbare energie

Bovendien is het verwarrend wanneer een term waarin het woord hernieuwbare niet voorkomt, beperkt wordt tot hernieuwbare energie. Hoe moet dan hetzelfde begrip met inbegrip van niet-hernieuwbare energie benoemd worden?

Wij zouden eerder de definitie van (gezamenlijke) actieve afnemer niet beperken tot hernieuwbare energie en eventueel bijkomende rechten en plichten toekennen aan hernieuwbare energie (en WKK?)

- de Vierde Elektriciteitsrichtlijn art. 2, punt 8
"actieve afnemer": een eindafnemer, of een groep gezamenlijk optredende eindafnemers, die op eigen terrein binnen afgebakende grenzen **of, indien toegestaan door een lidstaat, op andere terreinen** opgewekte elektriciteit verbruiken of opslaan, die door henzelf opgewekte elektriciteit verkopen, of die deelnemen aan flexibiliteits- of energie-efficiëntieregelingen, mits die activiteiten niet hun belangrijkste commerciële of professionele activiteit vormen;

De mogelijkheid van andere terreinen wordt nergens vermeld. Dit is nochtans een belangrijke beleids optie.

1.4.2. (Hernieuwbare) energiegemeenschap

Art. 4.8.4. §1. Iedere energiegemeenschap heeft het recht om één of meer van de volgende activiteiten te ondernemen:

1° aanbieden van of deelname aan energiediensten;

2° deelname aan flexibiliteit of aggregatie;

3° productie van energie;

4° opslag van de door haarzelf opgewekte en de van het net afgenomen elektriciteit, middels een energieopslagfaciliteit;

5° verkoop van de door haarzelf opgewekte energie uit hernieuwbare energiebronnen;

6° aanbieden van oplaaddiensten voor elektrische voertuigen.

Alle energiegemeenschappen zouden dus niet-hernieuwbare energie mogen produceren maar alleen hernieuwbare energie mogen verkopen?

Dit strookt niet met

- de Vierde Elektriciteitsrichtlijn art. 2, punt 11 (zie omzettingstabel blz. 43)
- de herschikte Richtlijn HEB Art. 2, punt 16 (zie omzettingstabel blz. 50) en Art. 22, §2, a) (blz. 55)

Wij zouden hier dezelfde aanpak hanteren als hierboven voorgesteld voor de actieve afnemer.

- Energiegemeenschappen

Blz. 39 onderaan

... rechten of overeenkomsten die een beslissende invloed verschaffen op de samenstelling, het stemgedrag of de besluiten van de organen van de energiegemeenschap.

Zou er niet beter "en" staan i.p.v. "of"?

2 SPECIFIEKE VRAGEN VOOR CONSULTATIE:

Blz.15

De vereiste dat alle afnemers die deel uitmaken van een groep gezamenlijk actieve afnemers in hetzelfde gebouw of appartementsgebouw gevestigd dienen te zijn, lijkt aanleiding te kunnen geven tot interpretatieproblemen. Zou de invoeging van definities van "gebouw" en "appartementsgebouw" in het Energiedecreet hieraan kunnen verhelpen? Of is het eerder aangewezen om voor de geografische afbakening van gezamenlijk actieve afnemers aan te knopen bij reeds bestaande concepten, zoals het begrip "eigen site" in art. 1.1.3, punt 30°/1 Energiedecreet en/of het kadastrale percelenplan?

- Is een definitie wel nodig? Nu worden de termen "gebouw" en "appartementsgebouw" reeds in het Energiedecreet gebruikt zonder definitie (behalve een definitie van gebouw die beperkt wordt tot een aantal artikels). Indien wel, dan zou de definitie moeten rekening houden met wat hierover reeds in het Energiedecreet staat.
- De definitie van eigen site lijkt niet geschikt omdat die niet van toepassing lijkt op huurders
- Ter info: de begrippen verhuurder en huurder worden ook in het Energiedecreet gebruikt zonder definitie.

Blz. 4/6

Blz. 22

Welke voor- en nadelen zouden er verbonden zijn aan een concretisering van het nabijheidsvereiste op basis van de gemeentegrenzen en/of een straal, zoals hierboven voorgesteld? Zijn nog andere parameters denkbaar/wenselijk om het nabijheidsvereiste te concretiseren? Dient er bij afbakening van het nabijheidsvereiste ook rekening te worden gehouden met de netgebieden van de distributienetbeheerders?

Elke afbakening zal kandidaten uitsluiten die juist buiten de grens vallen.

Een alternatief voorstel zou kunnen zijn beide criteria te combineren: gemeentegrenzen + deelnemers op een max. afstand van die grens. Dit zou toelaten dat deelnemers in een uithoek van een gemeente aansluiten bij een energiegemeenschap van een andere gemeente die misschien dichterbij is.

Blz. 22

Welke voor- en nadelen zou de openstelling van (hernieuwbare) energiegemeenschappen voor grensoverschrijdende deelname met zich mee kunnen brengen?

De vraag kan bovendien worden gesteld of in deze optiek het overschrijden van de gewestgrenzen binnen België, al dan niet kwalificeert als "grensoverschrijdend".

Zonder duidelijkheid over wat bedoeld wordt met "grensoverschrijdend" is geen antwoord mogelijk.

Indien het om gewest- en/of landsgrenzen gaat, dan stelt zich de vraag welke regelgeving van toepassing is.

Blz. 23

Zijn er redenen om, bij de omzetting van de richtlijnbevestigingen m.b.t. (hernieuwbare) energiegemeenschappen, aan samenwerkingsverbanden die niet voldoen aan alle criteria die de EU-richtlijnen stellen aan (hernieuwbare) energiegemeenschappen, toch bepaalde gelijkaardige rechten toe te kennen? Aan welk type samenwerkingsverbanden en aan welke precieze rechten kan daarbij worden gedacht?

Zie ons commentaar hierboven:

- energiegemeenschap nergens koppelen aan hernieuwbare energie en openstellen voor warmte
- duidelijk aangeven welke rechten / plichten voor iedereen gelden en welke uitsluitend voor de energiegemeenschap

Blz. 27

Zijn er naast de hierboven geïdentificeerde voor- en nadelen nog andere redenen denkbaar die pleiten voor het wel/niet voorzien van de mogelijkheid dat (hernieuwbare) energiegemeenschappen het net binnen de gemeenschap zelf beheren?

Wat zouden de gevolgen zijn voor de tariefmethodologie en de tarieven.

Wat met degenen die niet instappen in de hernieuwbare energiegemeenschap?

Blz. 28

Is het voldoende om enkel een meldingsplicht te voorzien voor (hernieuwbare) energiegemeenschappen, of lijkt het aangewezen om (hernieuwbare) energiegemeenschappen (ook) te onderwerpen aan een erkenning/label? Hoe zou deze controle er dan uit kunnen zien?

Er moet een blijvende controle voorzien worden op het voldoen aan de voorwaarden.

Blz. 32

Gezien dit het best aansluit bij de beschikbare Richtlijn HEB, voorziet ons omzettingsvoorstel enkel in de hierboven beschreven regeling voor zelfverbruik van 100% hernieuwbare energie, en dit per onbalansverrekeningsperiode. Daarnaast is het technisch echter ook mogelijk om zelfopgewekte hernieuwbare energie op te slaan – eventueel in combinatie met niet-hernieuwbare ("grijze") energie – en later te verbruiken. Moet daarvoor ook een regeling worden voorzien, geënt op de regeling voor zelfverbruik van 100% hernieuwbare energie, en zo ja: onder welke (bijkomende) voorwaarden?

Omwille van de veiligheid zijn wij geen voorstander van opslag door individuele afnemers.

Voor (hernieuwbare) energiegemeenschappen zou er wel een regeling moeten komen die opslag aanmoedigt wanneer dit gunstig is voor het net (elektriciteit, warmte).

Blz. 5/6

Welke voor- en nadelen lijken er (op het eerste gezicht) aan de hierboven geïdentificeerde pistes verbonden te zijn? Welke piste lijkt het meest/minst werkbaar? Ziet u nog andere pistes die hier niet vermeld worden?

De tweede piste lijkt te betekenen dat de DNB maar die ene afnemer ziet en dat dus ook de distributienettarieven, belastingen, bijdragen, heffingen en toeslagen op die basis zullen aangerekend worden.

- Indien dat zo is, kan dit een financiële aanmoediging vormen om dit soort samenwerking aan te gaan. Daarbij moet er wel aandacht zijn voor zij die niet (kunnen) deelnemen.
- Indien dit niet zo is en de DNB ook toegang krijgt tot de meetgegevens van de individuele deelnemers, blijft het voordeel beperkt tot het afnemen van een grotere hoeveelheid energie en dus mogelijk een lager tarief.

3 OPMERKINGEN

- Definitie energiediensten

Blz. 7: Concreet voorziet ons omzettingsvoorstel erin dat actieve afnemers en energiegemeenschappen rechtstreeks kunnen deelnemen aan de energiemarkt op het vlak van energiediensten, flexibiliteit, productie, opslag, verbruik en verkoop van energie.

blz. 12

In elk geval is de activiteit van het “deelnemen aan energiediensten” veelomvattend; ook het deelnemen aan energiediensten via een ESCO valt eronder. ... het concept “flexibiliteit” en het daarbij aanleunende concept “aggregatie” zal logischerwijze sowieso nog afgebakend en gedefinieerd moeten worden ...

Flexibiliteit en aggregatie zijn beide toch een vorm van energiedienst? Afbakening is dan maar nodig indien er specifieke rechten en/of plichten aan gekoppeld worden.

- Blz. 19

... “natuurlijke personen, lokale autoriteiten, met inbegrip van gemeenten, of kleine ondernemingen”

Blz. 20

... enkel kan worden uitgeoefend door natuurlijke personen, lokale overheden, niet-commerciële instellingen, of kleine ondernemingen ...

Waarom een andere formulering?

- Blz. 32

3.4.1 Delen van zelfopgewekte hernieuwbare energie

Delen betekent hier een vorm van verkopen met een aantal beperkingen. Dat is een nieuwe betekenis van het woord delen. Zou het niet beter zijn om van verkopen te blijven spreken en daarbij de beperkingen te vermelden?